

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:

**Διδασκαλία του φαινομένου της
Κυριολεξίας και της Μεταφοράς**

Προτείνεται από τη Μαρία Κασκαντάμη, φιλόλογο - εξειδικευμένη επιμορφώτρια στις ΤΠΕ

Μάθημα - Κεφάλαιο: Νεοελληνική Γλώσσα - Κυριολεξία Μεταφορά

Ώρες που διατίθενται: μία

Λογισμικό που χρησιμοποιείται: «Γλώσσα η ελληνική, οι περιπέτειες των λέξεων» του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Περιγραφή δραστηριότητας:

Κατά τη διδασκαλία του φαινομένου της κυριολεξίας και της μεταφοράς ο διδάσκων προτρέπει τους μαθητές να μελετήσουν το φαινόμενο αυτό αξιοποιώντας το εκπαιδευτικό cd-rom *Γλώσσα η ελληνική, οι περιπέτειες των λέξεων*. Οι μαθητές εργάζονται μπροστά στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές σε ομάδες 2-3 ατόμων. Διαβάζουν το σχετικό κείμενο και τις παρατηρήσεις, απαντούν στις ασκήσεις δουλεύοντας συνεργατικά. Κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας ο καθηγητής κινείται στους σταθμούς εργασίας και βοηθά τους μαθητές όπου υπάρχει πρόβλημα.

Στόχοι :

Οι μαθητές

- κατανοούν το φαινόμενο της **κυριολεξίας** και της **μεταφοράς** μέσα από τη χρήση.
- ασκούνται στην αναγνώριση και στη χρήση του συγκεκριμένου φαινομένου μέσα από συγκεκριμένες ασκήσεις και εφαρμόζουν τα όσα διδάχτηκαν.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Τίτλος δραστηριότητας: «Κυριολεξία-Μεταφορά»

Εκπαιδευτικό λογισμικό: «Γλώσσα η ελληνική, οι περιπέτειες των λέξεων» του

Παιδαγωγικού Ινστιτούτου,

Πρόταση αξιοποίησης: Μαρία Κασκαντάμη, φιλόλογος - εξειδικευμένη επιμορφώτρια στις ΤΠΕ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Όνοματεπώνυμο μαθητών :.....

Τάξη:..... **Τμήμα :**.....**Ημερομηνία:**.....

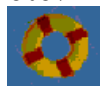
Στην οθόνη του υπολογιστή σας υπάρχει ήδη ανοικτό το cd-rom *Γλώσσα η ελληνική, οι περιπέτειες των λέξεων* στην ενότητα Κυριολεξία – Μεταφορά.

Α. Διαβάστε το ποίημα του Δ. Σολωμού *Η ημέρα της Λαμπής*. Οι λέξεις με κίτρινο χρώμα χρησιμοποιούνται με μεταφορική σημασία. Κάνοντας "κλικ" πάνω σε καθεμιά διαβάστε την κυριολεκτική και μεταφορική σημασία τους.

Στη συνέχεια κάντε "κλικ" στις γενικές παρατηρήσεις και διαβάστε τον ορισμό του φαινομένου της κυριολεξίας και της μεταφοράς.

Β. Επιλέξτε το εικονίδιο *Διερεύνηση* στο κάτω μέρος της οθόνης. Διαβάστε την άσκηση προσεχτικά, συζητήστε την απάντηση στην ομάδα σας και γράψτε τη στον κατάλληλο χώρο. Για περισσότερες οδηγίες επιλέξτε το σχετικό εικονίδιο

στο κάτω μέρος της οθόνης.

Γ. Κάντε "κλικ" στο εικονίδιο *Δραστηριότητες* στο κάτω μέρος της οθόνης. Επιλέξτε την πρώτη δραστηριότητα: *Καθορισμός της σημασίας (μεταφορικής ή κυριολεκτικής) μιας πρότασης*. Διαβάστε μία μία τις προτάσεις που δίνονται και απαντήστε κάνοντας "κλικ" στο εικονίδιο *Κυριολεξία ή Μεταφορά* ανάλογα με τη σημασία κάθε πρότασης. Ελέγξτε την ορθότητα της απάντησής σας κάνοντας "κλικ" στο εικονίδιο *Έλεγχος*.

Επιστρέψτε στις Δραστηριότητες κάνοντας "κλικ" στο εικονίδιο *Επιστροφή*

στο κάτω μέρος της οθόνης.

Επιλέξτε τη δεύτερη δραστηριότητα: *Συμπλήρωση πρότασης – καθορισμός σημασίας*. Συμπληρώστε τις προτάσεις με την κατάλληλη λέξη από αυτές που δίνονται στο πάνω

μέρος της οθόνης. Απαντήστε αν η πρόταση έχει μεταφορική ή κυριολεκτική σημασία κάνοντας κλικ στον κατάλληλο χώρο δίπλα σε κάθε πρόταση. Στη συνέχεια ελέγξτε την ορθότητα της απάντησής σας κάνοντας "κλικ" στο εικονίδιο Έλεγχος. Επιστρέψτε στις Δραστηριότητες κάνοντας "κλικ" στο εικονίδιο Επιστροφή στο κάτω μέρος της οθόνης.

Επιλέξτε την τρίτη δραστηριότητα: *Συμπλήρωση μεταφορικών εκφράσεων*. Συμπληρώστε τις προτάσεις με την κατάλληλη λέξη από αυτές που δίνονται στο πάνω μέρος της οθόνης. Όλες οι προτάσεις έχουν μεταφορική σημασία. Ελέγξτε την ορθότητα των επιλογών σας κάνοντας "κλικ" στο εικονίδιο Έλεγχος.